

Gode indlæg på årets bundgarnsseminar

Sikkerhed til søs, psykisk arbejdsmiljø og skarvens betydning var blandt emnerne på dette års bundgarnsseminar

Foto: Claus Kirkegaard.

SEMINAR

Af Claus Kirkegaard

Arbejds miljøkonsulent i Fiskeriets Arbejds miljøråd Karsten Korsgaard åbnede årets bundgarnsseminar med en orientering om Søfartsstyrelsens bekendtgørelse om opretholdelse af besætningsdata i handels- og fiskeskibe. Oplysninger, som alle fartøjer skal sende ind, inden de tager på havet.

- Søfartsstyrelsen har godkendt, at Fiskeriets Arbejds miljøråd håndterer de data, i stedet for at der skal en ekstern udbyder ind, som vil koste jer ekstra. Og oplysningerne ligger i systemet, når bare I har tastet dem ind i Safety Management Systemet en gang. Så er det bare med at vinge af, hvem der er med om bord, og hvem der ikke er med, lød det fra Karsten Korsgaard, som også viste forsamlingen, hvordan fiskerne opretter og ændrer besætningslisterne.

Kollegaen Thomas Borring Krakau informerede om sikkerhed ved enmandsfiskeri og hvordan man bedst introducerer nye besætningsmedlemmer om bord. Han kunne ligeledes fortælle, at Fiskeriets Arbejds miljøråd har fået lavet nogle små film om eksempelvis støjmåling, førsyn og Safety Management Systemet, som fiskerne kan gå ind og se på deres hjemmeside.

Fiskernes arbejdsmiljø

Et netværkssamarbejde som skal komme frem til anbefalinger til at sikre fiskernes arbejdsmiljø i den omstilling, erhvervet står over for. Det var, hvad Sisse Grøn fra Institut for sund-

hedstjenesteforskning, Center for Maritim Sundhed og Samfund på Syddansk Universitet havde med i posen til fiskerne på bundgarnsseminariet.

- Ideen er at oprette et netværk med erhvervets parter, interessenter, beslutningstagere, arbejdsmiljørådgivere og udøvere, spredt ud over de forskellige fiskerier, farvande, fangstmetoder og så videre. Målet med netværket er, at der skal laves et sæt anbefalinger, som skal sige, hvad der skal til, for at man kan holde ud at være fisker. Der har været en del omvæltninger i fiskeriet, som er vedtaget uden om erhvervets parter, og det er noget, der stresser fiskerne, lød det fra Sisse Grøn om det nye netværkssamarbejde, som hun arbejder på at få op at stå.

Netværkets endelige produkt bliver forskningsartikler, artikler i fagblade, events samt et sæt anbefalinger, som ifølge Sisse Grøn skal være et levende dokument. Ellers risikerer der nemlig hurtigt at blive et gammelt dokument, som beslutningstagerne ikke tager højde for.

- Næste skridt for mig er at henvende mig til de forskellige interessenter og samle tilkendegivelser på, at de gerne vil deltage i projektet, lave forskningsdesign og ansøge fonde om penge til projektet, fortalte Sisse Grøn.

Et eksempel på en interessent, som hun vil henvende sig til, er Tænketa-ken Hav, hvor også Danmarks Fiskeriforening er medlem.

Skarvens betydning for bestandene

Noget af det, som har optaget fiskerne i omkring 30 år, er skarven og dens udbredelse herhjemme. Niels Jepsen, se-

niorforsker hos DTU Aqua, har forsket i skarv i mange år. Han kunne fortælle, hvad de fleste danske fiskere ved, nemlig at antallet af skarver er steget kraftigt.

- Mange fiskerier og fiskearter er gået voldsomt tilbage. Den diskussion, vi har nu, skulle vi have haft for 30 år siden, lød det fra Niels Jepsen.

Han kunne ligeledes fortælle, at forskerne i dag har fået et andet syn på økologi og balancebegrebet.

- Naturen er ikke i balance. Det er en kamplads i evig forandring. Det er meget svært at forvalte på enkeltarter. Det har konsekvenser, hvis nogle

arter beskyttes. Antallet af skarver i Danmark er steget vanvittigt, siden 1980. Der er omkring 30.000 skarvpar herhjemme nu, og de æder kystfisken, fortalte Niels Jepsen, som i tillæg fortalte, at forskerne regner med, at der kommer langt over 100.000 fugle ned fra Den Botniske Bugt hvert år.

Østersøen

Torskene i Østersøen har det ikke godt. Fiskernes kvoter er blevet beskåret kraftigt over de seneste år – både i den østlige og den vestlige Østersø. Ud over sælerne, som også tager for sig af retterne i Østersøen, udgør skarven også en reel risiko for torskebestanden.

- I 1987 var der mange store torsk i Østersøen. I 2020 var der næsten ingen, og de torsk, der var, var meget små. Forskerne kender antallet af skarv i Østersøen, og ved, at de æder 500 gram fisk om dagen. Hvis torsk udgør 20 procent af skarvens mad i den vestlige Østersø, svarer det til, at der bliver ædt knap 25 mio. små torsk om året af skarver alene, sagde Niels Jepsen.

Det tal skal holdes op mod den bestandsvurdering på torsk, som forskerne er kommet frem til de seneste tre år.

- Bestandsvurderingen på torsk i den vestlige Østersø samt rekrutteringsindekset de sidste tre år har været på 4,1, 10,2 og 17,4 mio. torsk om året, lød det fra Niels Jepsen.

Skarven er stadig fredet herhjemme, og de tiltag, der har været for at begrænse den fra menneskelig side har ikke virket.

- Alle tiltag for at regulere skarven har ikke virket. Grunden til, at der er færre nu, er fødemangel og hårde vin- tre, lød konklusionen fra Niels Jepsen.

SIKKERHEDSUDSTYR TIL FISKERNE

Mange kystfiskere er alene om bord, når de er på havet for at fiske. Derfor er det vigtigt, at de har det rette sikkerhedsudstyr, hvis uheldet skulle være ude. Her er PLB (Personal Location Beacon) et vigtigt redskab.

- Der kommer en ny model – PLB3 – her i 2. kvartal, som stadig kan lægges ind i vesten. Den nye model kan sende AIS og som noget nyt, kan den også sende til Galileo-satellitter. Så får den overbordfaldne et blåt signal, som indikerer, at nødsignalet er modtaget, og at der er nogen på

vej til ens position, fortalte Gordon Skinner fra Scan Marine.

Derudover fortalte han om OLAS – mand over bord redningssystem.

- Det er et bærbart system, som man kan have om håndledet eller sætte fast i vesten. Den parres med smartphone eller tablet og danner en virtuel livline. Når livlinen afbrydes, afgives en akustisk alarm og lyssignal, og der registreres, hvor hændelsen fandt sted samt aktuel gps-position.